

Galenus huic musculo (quod forte illum primus inuenisset, aut quod alij Dissectores illum flectendi opificem non recensuissent) fauit, ut in secundo de Administrandis sectionibus hunc solum posse poplitem flectere, aut maxima potentia praeditum esse scripserit. Mihi uero non modo haud maxima potentia ad tibiam flectendam ualere uidetur, sed nulla prorsus. Quandoquidem musculus hic obliquus recto motui praefici nequit: deinde adeo est inualidus, ut ne tantillum tibiam sursum uellere possit. Ad haec, nulla huic cum reliquis tibiam agentibus est proportio, quum breuissimus & tenuissimus sit, femorisque ossi, & multo minus illi ossi quod sacri ossis lateri commissum uidemus, non conascatur. At haec inter secandum exactius multo obseruabis, quum hic musculus inuentu facilis sit. ilico nanque ac surae musculi a femoris capitibus enati, a femore liberantur, ac deorsum reflexi pendunt, is musculus est admodum conspicuus. Priusquam uero ex dissectionis ordine is detegatur, femur mouentes musculos describemus: quorum administratione absoluta, pedis, & deinde digitorum motoribus nos accingemus, in quorum Anatome obliquus hic in poplite latitans musculus spectandum se offert: ac ostendit pariter, num commune aliquod munus obeat cum superiori radium in primum mouente musculo.

DE MUSCULIS FEMUR MOVENTI
bus. Caput LVI.

Femoris mo-
uus.

Primus fe-
mur mouen-
tium.

Secundus fe-
mur mouen-
tium.

FEMUR decem, aut si in maximum redigantur numerum, quatuordecim proprijs agitur musculis, qui id extendunt, flectunt, in trorsum alteri cruri adducunt, extrorsum in latus amouent, & circumagunt. Flectitur itaque femur ad inguina, nobis id sursum antrorsumque ferentibus. Extenditur autem nobis deorsum, & uersus terram id deducuntibus. Summam autem extensionem habet stantibus, tunc maxime quum uni pedi innitentes, alterum crus in posteriora, quam licet remotissime protendimus. Unde etiam merito Natura magnis & fortibus multisque musculis extensionem concedidit, quos iam enitar persequi, cum Galeni ordine seruaturus, quem ad calcem decimi quinti de Partium usu est secutus. Is namque longe mihi potior, & ex aliorum dissectionis procerum suffragio magis descriptus apparet, quam is quo coxae articuli musculos in secundo de Administrandis sectionibus aggreditur. Primus itaque ipsorum sub summa cute consistit, alterius lateris natem praecipue effor-
mans. Exoritur enim lato & admodum carnoso principio, ex tota spinæ ossis ilium posteriori parte, quæ uersus os sacrum magis eminet, deinde etiam spinæ superioris regionis portionem quoque suo exortu apprehendit. Infimam autem sui exortus partem a coccygis ossis & infimi ossis sacri posteriori sede assumit: in qua etiam sede unius lateris musculus, musculo alterius lateris contiguus uisitur. Ex his ilium ossis spinæ sedibus, & sacro osse, & coccygis osse musculus uelut ex semicirculo pronatus, in corporis latus nonnihil oblique deorsum prorepat, toti coxendicis articulo superuectus. Vbi uero articulo insternitur, gracilior angustiorque tantisper efficitur, donec in latum & ualidum finiat tendinem, quo exteriori magni femoris processus parti secundum ipsius longitudinem oblique inseritur. Principium enim insertionis paulo sub superiori eius processus apice nonnihil uersus anteriora molitur: hinc deorsum in posteriora modice descendens, & magnam eandemque ualidam sui tendinis portionem, in processus eius radicem, longa linea secundum femoris posteriora inferens. Secundus magna ex parte primo femoris musculo substratus, ab anteriori superiorique ossis ilium spinæ regione lato quoque & carneo exortu enascitur, totam ferè ilium ossis spinæ sedem occupans, à qua primus initium non mutuauit. Verum hac tantum sede secundus musculus non contentus, ab ilium ossis dorso, ubi primus musculus ab osse primum abscedit, sub illo quoque enascitur, adeo ut huius quoque initium tanquam ex semicirculo prodeat, posteriori sua sede, etiam in exortu primo musculo subiectum. Ex hac ossis ilium sede deorsum oblique nonnihil ad latus descendit, ut sensim arctior redditus, primum musculum totus subeat, articulum quoque coxendicis integens: cuius regione in membraneum, sed ualidum tendinem cessat, qui elatiori magni femoris processus parti implantatur: anteriorem quoque processus regionem aliquantulum comprehendens, latamque & transuersam insertionem (si cum primo conferatur) molitus. Quum itaque primi musculi fibræ, quasi transuersim in latus minimum scilicet deorsum in clinatæ prorepat, secundi autem recto quasi ductu decliues, & modice admodum in latus protensa propagentur, utriusque musculi fibræ sibi mutuo x literæ modo decussatim incumbunt. Hic musculus similiter ac primus, nulla ex parte aut amplior, aut crassior, aut carnosior conspicitur, quam ubi

ubi ab ilium osse (unde principium ducit) primum abscedit, ac tertio in sternum. Tertius enim musculus tanto minor est secundo, quanto secundus primum penitus secundo musculo, initium ducens ab externis & demissioribus sedibus, ubi id coxendicis ossis nomen primum obtinet, atque id tertij milititer latum & semicirculare est, & ut duorum primorum principia carnis. Præterea hoc in priora modice deorsum procedens, coxendicis articuli nexibus hæret: & arctius quoque redditum, in latum robustumque cessat tendens. femoris processui expansus, anteriori ipsius parti, atque adeo apici innascitur admodum liuidus, & præcipue in musculosis, & non admodum obesis apparet, in dulo quæ tertio in cumbit pariter liuet, ut etiam tota ipsius pars primo musculo præter quæ quod liuet, etiam ualida membrana obducitur, superiori lateri primum cetera sede conatus, qua illum subit musculus. In obesis autem & præpinguibus parum liuent, imò plerumque nerueæ fibræ per hos musculos exprorectæ in musculi carnosam partem, adipe nutritæ conspiciuntur: aut quum id in multum pinguedinem potius carnosas fibras porrigi asserses, quam pingues fibras in quod tanta pinguedine hi musculi, & potissimum primus, secatere soleant, ita sedentibus futuri. Quartus musculus magna etiam ex parte liuidus, & parum res, non autem dictorum modo amplius existit, neque ceterorum ritu ab ilium uni adipiscitur, at à lateribus trium inferiorum ossis sacri uertebrae, quæ non coarctantur, carneum crassumque educit caput, non quidem duntaxat à lateribus enatum, at nonnihil quoque ita ex illorum interna sede, ut utriusque scilicet ad femoris magnum processum transuersim excurrans, carneus aliqui & tandem arctior redditus, priusquam femur contingat, in teretem cessat. riori maioris femoris processus sedi implantatum, iuxta ipsius summum & si Galenus in decimo quinto de Partium usu libro, præsentem musculum sci dixerit, & rursus in secundo de Administrandis sectionibus unum quoque sci testetur, non ob hoc illum alium indicasse musculum arbitrandum uenit. Vbi partium nulum præter quatuor ossis sacri ossa cognouisse uidetur, non scilicet facta mentione: ac proinde ab osse sacro hunc musculum inibi In libris autem de Administrandis sectionibus ita os sacrum cognouit, quem bro de Ossibus id enarratur, ut scilicet tribus tantum uertebrae Galenus id coxendicis articulo, & tria ossa his tribus uertebrae proximè subiecta coxæ os appellat. tuor illorum ossiculorum, quæ nos ita uocanda duximus, nullam faciens mol non ab illis, sed à quarto, quinto & sexto ossis sacri ossibus hic quartus mus mutuetur. Qui modo subsequitur musculus, aut unius, aut duorum, aut prout cuique uisum erit, referri poterit. Est namque musculus iste, cuius dum enarrarem, superius memini, ipsum quintum Galeni musculum ibidem app bus enim posterioribus capitibus, quæ à coxendicis ossis appendice pronat tum, & quintum musculos tibiam mouentes constituebant, quartum caput etiam obiter dum illos recenserem, descriptum est. A tota igitur appendice iam posterioribus capitibus non occupata, ad pubis ossis usque regionem qu commissuræ finis habetur, principium ducit musculus amplius insignis, & totius corporis citra controuersiam mole maximus. Hoc principium secundis amplitudinem prodicens, exacte carneum uisitur, ea tantum parte exco commemoratis tibi musculorum capitibus proximè succedit. Hæc enim ner ualida posteriori sede existit, sed interna sede, ut & totus musculus carne quus musculi exortus, conspicitur. Musculus iste eiusmodi enatus princip femoris processus radicem ad posteriorem ipsius regionem amplectitur, in acutam asperamque femoris ossis lineam continuè inseritur, quam in poster secundum ipsius longitudinem deorsum à parui processus radice protendi, i etum est. Quemadmodum itaque musculi huius principij continuus est o continua eiusdem uisitur insertio, si modò posteriorem musculi partem tendinem in interni femoris capitis radicem inferere modò dicam. Hæc enim cis appendice nerueo exortu pronata, musculum quodammodo per se efform uentris amplitudinem dilatatus, deorsum recta per femoris posteriora fertur gracilescens, teretem tendinem in internum femoris caput inferat. Et nisi h